

Zitten in onderlinge verbondenheid: december 2019

Black Elk: Vrede in het hart en de diepe verbondenheid met alles wat leeft

Het einde van het jaar nadert

Verhoudingsgewijs zijn er voor de laatste sesshin van het jaar opvallend veel meer aanmeldingen, zo'n dertig, dan voor andere sesshins. Wellicht heeft dit te maken met de tijd van het jaar, als de zon haar meest zuidelijke punt heeft bereikt en de dagen weer gaan lengen. De midwinterzonnnewende werd van oudsher in het noorden van Europa gevierd als lichtfeest, feest van lengende dagen en het naderende licht van een nieuwe lente. Dat het kerstfeest op 25 december valt, slaat vermoedelijk terug op dit feest van de antieke Romeinse kalender.

Het is mooi om te zien hoe een aantal dingen samenkomen aan het einde van het jaar en mensen die daar een (culturele, spirituele) uitdrukking aan willen geven. Kortom sinds mensenheugenis is de eindejaarperiode tot in de huidige era een tijd van bezinning geweest. Wellicht is er daarom ook in onze tijd een grotere innerlijke drang om de stilte te proeven als we in de richting van het Kerstfeest en eindejaar gaan, gedreven door hoop op nieuw leven, het nieuwe licht, het verlangen naar Vrede op aarde. De tekst van Black Elk: 'Vrede in ons hart' sluit hierop aan.

Black Elk, Zwarte Eland (1863-1950), was de laatste legendarische grote ziener en medicijnman van de Oglala Lakota Sioux. Hij komt uit een familie van grote medicijnmannen. Hij is 87 jaar geworden. Vanwege visioenen die hij in een periode van ernstige ziekte ontving, werd hij al op heel jonge leeftijd door de Sioux als 'Heilige Man' gezien. Vanaf zijn vijfde jaar kreeg hij dromen: "trad hij de wereld binnen waar niets anders is dan de geest van alle leven. Dat is de echte wereld die achter de onze schuilgaat, en alles wat we hier zien is als een schaduw van die wereld". De visioenen gingen over de eenheid en gelijkwaardigheid van alles wat leeft en over het grote mysterie dat alles omvat.

Zijn vurige visioenen over de eenheid van de mensheid met de aarde en het universum zijn opgetekend in een boek van John Neihardt, dat hij op verzoek van Black Elk schreef. Dit boek dat in 1932 verscheen, en nog steeds een krachtige en inspirerende boodschap is voor de gehele mensheid, is een klassieker geworden. 'Black Elk Speaks' de titel van het boek, vertelt de geschiedenis van de Oglala Lakota Sioux, toen de Indianen nog in vrijheid leefden op de uitgestrekte prairies van Noord Amerika, die in die tijd bevolkt werden door grote kudden bizons. De tijd wordt beschreven waarin de Indianen leefden in harmonie en spirituele verbondenheid met hun natuurlijke omgeving en alle natuurverschijnselen. Het boek vertelt de aangrijpende geschiedenis van de Indianen, maar is tegelijk een spiritueel testament van de Indianen van Noord-Amerika. Het geeft een kostbare glimp op een verdwenen tijdperk. Uit een toespraak van Black Elk die hij in 1948 hield, citeer ik de volgende passage:

Vrede in ons hart¹..... Black Elk, opperhoofd van de Oglala Lakota Sioux

“De eerste vrede, die het belangrijkste is,
is de vrede die neerdaalt in het hart van de mensen

¹ Tekst uit een toespraak van Black Elk, Zwarte Eland in 1948

als zij zich hun verbondenheid realiseren,
hun één zijn met het universum en alle kosmische krachten
en als zij beseffen dat, in het middelpunt van dat universum
het Grote Mysterie, Wakan-Tanka, woont
en dat dit middelpunt werkelijk overal is;
het is in ons allemaal te vinden.

Dat is de ware vrede en de andere zijn daar slechts een afspiegeling van.

De tweede is de vrede tussen twee mensen en
de derde, de vrede die gesloten wordt tussen volkeren.

Maar vóór alles dien je te begrijpen,
dat er nooit vrede tussen volkeren kan bestaan,
voor die ware vrede bekend is die,
zoals ik al vaak heb gezegd,
te vinden is in het hart van de mensen.”

Er bestaat een prachtige bede, die hierop aansluit: de Bede aan het grote Mysterie, Wakan Tanka, gericht aan dat grote middelpunt:

Leer mij hoe ik mijn hart moet vertrouwen,
mijn geest, mijn intuïtie, mijn innerlijke wijsheid,
de zintuigen van mijn lichaam, de zegeningen van mijn geest.
Leer mij deze dingen te vertrouwen,
zodat ik mijn heilige ruimte en liefde kan binnengaan
voorbij mijn angst, en zo in evenwicht kan wandelen
met de dagelijkse glorieuze loop van de zon om de aarde.

De tekst van Black Elk kan ons zo raken, omdat het een universele tekst is, die verwant is met begrippen als: ware natuur, onze onderlinge verbondenheid en het net van Indra, de hartgeest en onze intuïtieve wijsheid. De eenheid van al wat leeft. Als wij er een glimp van ervaren dan is er een gevoel van diepe vrede in ons hart met alles wat leeft.

De tekst heeft ook raakvlakken met belangrijke boeddhistische teksten zoals de Hartsoetra, in de tekst over de eenheid die zich uitdrukt in vormen. Alles wat leeft maakt deel uit van de grote kosmische kringloop. Wij zijn ooit ontstaan als unieke vormen uit die grote kosmische leven gevende oceaan, waarin elke vorm van leven een unieke golf is, deel van een geheel. De Avatamsaka soetra, ook wel bloemenkrans soetra genoemd, die gaat over onze onderlinge verbondenheid, het net van Indra waar niemand uitvalt, onderdeel van de kosmos, ontstaan uit sterrenstof, de grond waaruit we voortkomen en waardoor we onderling ten diepste zijn verbonden. Niemand valt eruit!

Hoe ontspoord of in welke crisis we ook kunnen geraken, onze ware natuur of innerlijke wijsheid, of het grote mysterie blijft ongerept in ons bestaan. Het is er altijd, ook als we het niet

kunnen voelen. Als we het 'kwijt zijn'. We moeten het levend houden! We weten dat het er is, we lezen het in boeddhistische teksten, maar ook in de prachtige tekst van Black Elk. Hoe kunnen we het ervaren? Door de weg naar binnen te gaan, in een diep vertrouwen, met grote twijfel en een vastberaden inzet. Meditatie wijst ons de weg naar ervaringen van vrede en heelheid. Door de meditatie komen we in aanraking met de bron van het leven, via onze ademhaling raken we aan onze intuïtieve wijsheid, de universele hartgeest. Onze levensadem die ook klopt in onze hartslag, in iedere hartslag.

Black Elk noemt het de vrede van het één zijn met het universum en alle kosmische krachten. En zegt hij: als je beseft dat in het middelpunt van dat universum het Grote Mysterie, Wakan-Tanka, woont en dat dit middelpunt in alles tot uitdrukking komt, ook in ieder van ons, dan ervaren we in ons hart de ware vrede. Het is de eenheid van het Grote Mysterie, dat in alle levende wezens tot uitdrukking komt.

Onze opdracht in deze wereld is te worden wie we ten diepste zijn. Black Elk is geworden wie hij ten diepste was. Het is aan ons onze eigen unieke weg te gaan....te worden wie we ten diepste zijn.....het diepe mysterie in onszelf te ervaren en onze hartgeest tot uitdrukking te brengen. Wordt wie je bent en ga je eigen unieke weg; ga staan op de plaats waar geen plaats is! Aanvaard wie je bent, leef met wat is in het vertrouwen dat het hoe dan ook goed komt.

Het gebed is een bede, is als een meditatie om onszelf beter te leren afstemmen op die innerlijke stem, onze ware natuur die in ons is. Leer mij hoe ik mijn hart moet vertrouwen, mijn geest, mijn intuïtie, mijn innerlijke wijsheid, de zintuigen van mijn lichaam, de zegeningen van mijn geest. Leer mij deze dingen te vertrouwen, zodat ik mijn heilige ruimte en liefde kan binnengaan voorbij mijn angst en zo in evenwicht kan wandelen met de dagelijkse glorieuze loop van de zon om de aarde in opperste verbondenheid met alles wat leeft.

Ik wens iedereen een gezegende kersttijd en een gelukkig nieuwjaar toe.....

Elsbeth Wolf.